

VOICE

Voicing children Opportunities
Interaction Collective decision
making Education

Η συμμετοχή των παιδιών σε διαδικασίες μάθησης IV

Κριτική θεώρηση και
παραδείγματα μέσα από το
πρίσμα των κυριότερων
θεωριών μάθησης

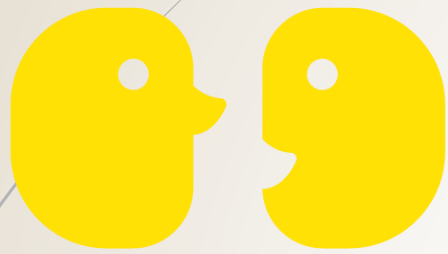

ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Το έργο υποστηρίχθηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της 3ης Προκήρυξης της Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» με τίτλο «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης» (Αριθμός Έργου: 1953).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

VOICE

Voicing children Opportunities
Interaction Collective decision
making Education

Χαρακτηριστικά του
προγράμματος σπουδών όπως
διαμορφώνεται από τις
παραμέτρους των θεωριών
μάθησης

ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Το έργο υποστηρίχθηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.Ι.Δ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της 3ης Προκήρυξης της Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» με τίτλο «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης» (Αριθμός Έργου: 1953).

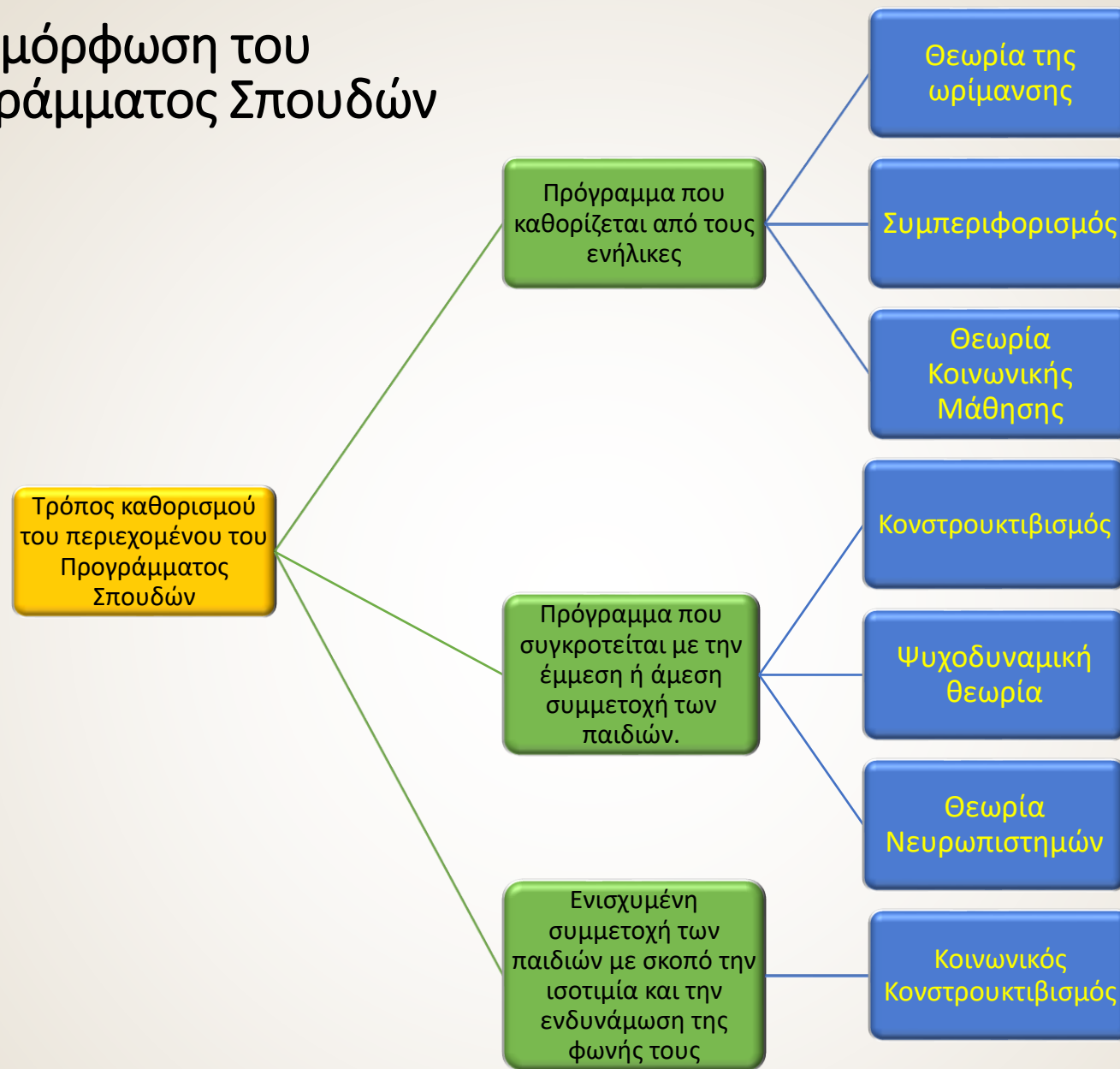
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στην παρουσίαση αυτή συζητάμε:

- Τους παράγοντες της οργάνωσης του περιεχομένου των διαδικασιών μάθησης που επηρεάζουν τις ευκαιρίες συμμετοχής των παιδιών στην ίδια τους την μάθηση.

Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται το πρόγραμμα σπουδών υποδεικνύει και διαφορετικούς τρόπους αντίληψης των γνώσεων και του κόσμου, του ατόμου και του κοινωνικού συνόλου, της μάθησης και της συμπεριφοράς. Ως εκ τούτου το πρόγραμμα σπουδών αποτελεί επίσης μία παράμετρο που διαμορφώνει τη θέση του παιδιού στην εκπαιδευτική-μαθησιακή διαδικασία. Ο βαθμός συμμετοχής του παιδιού στη διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών αποτελεί κριτήριο ισοτιμίας.

Η διαμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών

Είναι διαφορετικός ο βαθμός συμμετοχής των παιδιών στη διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών ανάλογα με όσα πρεσβεύει η κάθε θεωρία μάθησης.

Τα χαρακτηριστικά ενός Προγράμματος Σπουδών που καθορίζεται από τους ενήλικες

Θεωρία της Ωρίμασης

Τα χαρακτηριστικά ενός Προγράμματος Σπουδών που καθορίζεται με την έμμεση ή άμεση συμμετοχή των παιδιών

Κοινοστρουκτιβισμός

Τα χαρακτηριστικά ενός Προγράμματος Σπουδών που καθορίζεται με ενισχυμένη συμμετοχή των παιδιών με σκοπό την ισοτιμία και την ενδυνάμωση της φωνής τους

Κοινωνικός Κουστρουκτιβισμός

Χαρακτηριστικά του προγράμματος σπουδών που περιορίζουν τη φωνή και τη συμμετοχή των παιδιών στις εκπαιδευτικές διαδικασίες

Στο πρόγραμμα (σκοποί, στόχοι, δραστηριότητες) δίνεται έμφαση στα μαθησιακά αποτελέσματα.

Οι ενήλικες επιλέγουν τους σκοπούς, στόχους και το περιεχόμενο (τις δραστηριότητες) του προγράμματος.

Οι ενήλικες επιλέγουν τα πρότυπα συμπεριφοράς.

Δίνεται περισσότερη έμφαση στις διαδικασίες μάθησης.

Επεξεργάζεται τις πολλαπλές διαστάσεις – των θεμάτων χωρίς διαχωρισμό γνωστικών αντικειμένων. Οι στόχοι & το περιεχόμενο γίνεται αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τα παιδιά.

Ενθαρρύνει την αυτό-έκφραση των παιδιών.

Θίγει θέματα ισοτιμίας & δικαιοσύνης. Διευκολύνει την πρόσβαση των παιδιών σε διαφορετικούς τρόπους γνώσης, ερμηνείας & ύπαρξης στον κόσμο.

Οι παραπάνω διεργασίες αυξάνουν τη συμμετοχή των παιδιών στη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών. Η συμπερίληψη πολλαπλών διαστάσεων & ερμηνειών αυξάνει τις επιλογές που έχουν τα παιδιά, καθώς και την πιθανότητα να γίνει το πρόγραμμα αντιπροσωπευτικό όλων των κοινωνικών ομάδων που συγκροτούν τον κοινωνικό περίγυρο των παιδιών.

Γιατί

Χαρακτηριστικά προγράμματος σπουδών που ενθαρρύνει & ενδυναμώνει τη φωνή των παιδιών

Η συμμετοχή των παιδιών μέσα από το πρίσμα των θεωριών μάθησης συνοπτικά

Θεωρίες μάθησης	Ρόλος εκπαιδευτικών	Υλικά	Χώρος & Χρόνος	Πρόγραμμα σπουδών	Βαθμός συμμετοχής των παιδιών
<p>Θεωρία Ωρίμασης</p> <p>Θεωρία Συμπεριφορισμού</p> <p>Θεωρία της Κοινωνικής Μάθησης</p>	Κυρίαρχοι Ενισχυμένοι	Υλικά κλειστού τύπου – αντίστοιχα συγκεκριμένων στόχων.	Πλήρως καθορισμένοι & οργανωμένοι σύμφωνα με συγκεκριμένες παραμέτρους.	Συγκεκριμένοι μαθησιακοί στόχοι. Περιεχόμενο που καθορίζεται από τους ενήλικες.	Καμία συμμετοχή των παιδιών σε αποφάσεις που αφορούν στη μαθησιακή διαδικασία
<p>Θεωρία Κονστрукτιβισμού</p> <p>Ψυχοδυναμική Θεωρία</p> <p>Θεωρία Νευροεπιστημών</p>	Διευκολυντές της μαθησιακής διαδικασίας	Υλικά ανοικτού τύπου – προσαρμόζονται στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών Χρήση αντικειμένων της καθημερινής ζωής.	Οργανώνονται σύμφωνα με τις ανάγκες & τα ενδιαφέροντα των παιδιών Επιτρέπουν το ελεύθερο παιχνίδι Αποφεύγουν να δημιουργούν στρες στα παιδιά.	Μαθησιακοί στόχοι και περιεχόμενο καθορίζονται με αυξημένη ή έμμεση συμμετοχή των παιδιών.	Αυξημένη συμμετοχή των παιδιών στις αποφάσεις που αφορούν στη μαθησιακή διαδικασία.
Θεωρία Κοινωνικού Κονστрукτιβισμού	Κριτικά αναστοχαζόμενοι επαγγελματίες Προσανατολισμένοι σε δημοκρατικές και συμμετοχικές διαδικασίες που προωθούν την ισοτιμία	Υλικά ανοικτού τύπου – συμπερίληψη υλικών που αντιπροσωπεύουν διαφορετικές αντιλήψεις, ιδέες και όψεις της ζωής και του κόσμου.	Οργανώνονται σε συνεργασία με τα παιδιά.	Μαθησιακοί στόχοι και περιεχόμενο καθορίζονται σε συνεργασία με τα παιδιά. Πλουραλισμός, συμπερίληψη και διερεύνηση πολλαπλών ιδεών και αντιλήψεων για τον κόσμο. Στηλίτευση των κοινωνικών ανισοτήτων.	Ενισχυμένη συμμετοχή των παιδιών στις αποφάσεις με σκοπό την ισοτιμία. Ενδυνάμωση της φωνής των παιδιών και των οικογενειών τους μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες.

Βιβλιογραφία

- Arnold, R. (1994). The theory and principles of psychodynamic pedagogy. *Forum of Education*, 49(2), 21-33.
- Bruce, T. (2004). *Early Childhood Education* (2nd ed.). London: Hodder & Stoughton.
- Dahlberg, G., Moss, P. & Pence, A. (2021). Πέρα από την ποιότητα: Γλώσσες αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή (μτφρ. Α. Γυφτοπούλου, επιμ. Π. Κυπριανός & Ε. Μουσέννα). Αθήνα: Gutenberg.
- Mac Naughton, G. (2020). Διαμορφώνοντας την προσχολική ηλικία: αντιλήψεις για τη μάθηση, το πρόγραμμα σπουδών και το παιδαγωγικό πλαίσιο (μτφρ. Γ. Σκαρβέλη, επιμ. Μ. Αμπαρτζάκη). Αθήνα: Πεδίο.
- Μαρβάκης, Α. (2014). *Στρατηγικές και πρακτικές μάθησης*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Mora, F. (2021). Νευροεκπαίδευση. Μαθαίνουμε μόνο ό,τι αγαπάμε (μτφρ, Κ. Παλαιολόγος, επιμ. Χ. Δάλλα). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Slavin, R. E. (2006). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Θεωρία και Πράξη* (μτφρ, Ε. Εκκεκάκη, επιμ. Κ. Μ. Κόκκινος). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Το έργο υποστηρίχθηκε από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της 3ης Προκήρυξης της Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» με τίτλο «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης» (Αριθμός Έργου: 1953).

Voicing children Opportunities
Interaction Collective decision
making Education

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ